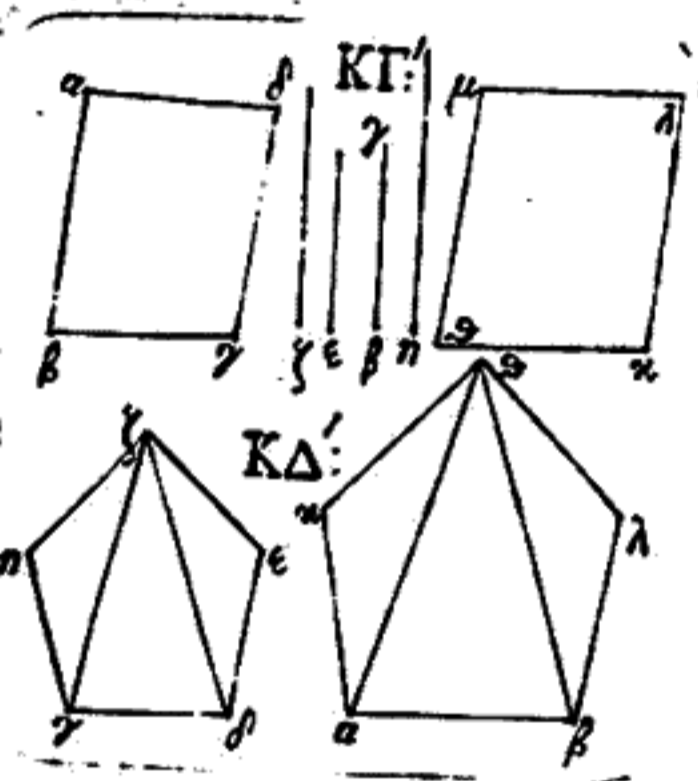

Πρότασις ΚΓ΄:

Τῷ δοθέντι οἰωδήποτε δίδυγμα ὁμοίου δίδυγματος συστήσασθαι κατὰ τὸν δοθέντα λόγον.

Ἐστω δίδυγμα μὲν τὸ $αβγδ$, ὃ δὲ δοθεὶς λόγος ὁ πῆς $ε$, ἀπὸς τινὸς $ζ$, καὶ ζητηθῆτω ὁμοίον δίδυγμα τῷ δοθέντι καὶ τὸν πῆς $ε$, ἀπὸς τινὸς $ζ$, λόγον. Γνωσθῶ δὴ ὡς ἡ $ε$, ἀπὸς τινὸς $ζ$, ἢ $βγ$, ἀπὸς τινὸς $η$. καὶ ἀριθηθῶ μέση ἀνάλογος τῶν $βγ$, καὶ $η$, ἢ $θκ$, καὶ παρὰ τινὸς $θκ$, παραβληθῆτω δίδυγμα ὁμοίον τῷ δοθέντι $αβγδ$, οἷον τὸ $θκλμ$, καὶ τὸτο ἔσται τὸ ζητούμενον. Ἐπεὶ γὰρ αἱ $βγ$, $θκ$, καὶ ἀδείαι ἐξῆς ἀνάλογόν εἰσι, πάντως γε τὸ ἐπὶ πῆς $α$: $βγ$, τὸ $αβ$: $γδ$, ἀπὸς τὸ ἐπὶ πῆς $β$: $θκ$, τὸ $θκ$: $λμ$, γέγονεν ὡς ἡ $α$: $βγ$, ἀδεία ἀπὸς τὸν $γ$: $η$, ἀλλ' ἡ $βγ$, ἔχει ἀπὸς τὸν $η$, ὡς ἡ $ε$, ἀπὸς τὸν $ζ$, ἄρα καὶ τὸ $αβγδ$, δίδυγμα ἀπὸς τὸ $θκλμ$, ἔχει ὡς ἡ $ε$, ἀπὸς τὸν $ζ$. Τῷ δοθέντι ἄρα οἰωδήποτε δίδυγμα, καὶ τὸ ἐξῆς.

Geom. Lib. 6. Fig. 19.

Πρότασις ΚΔ΄:

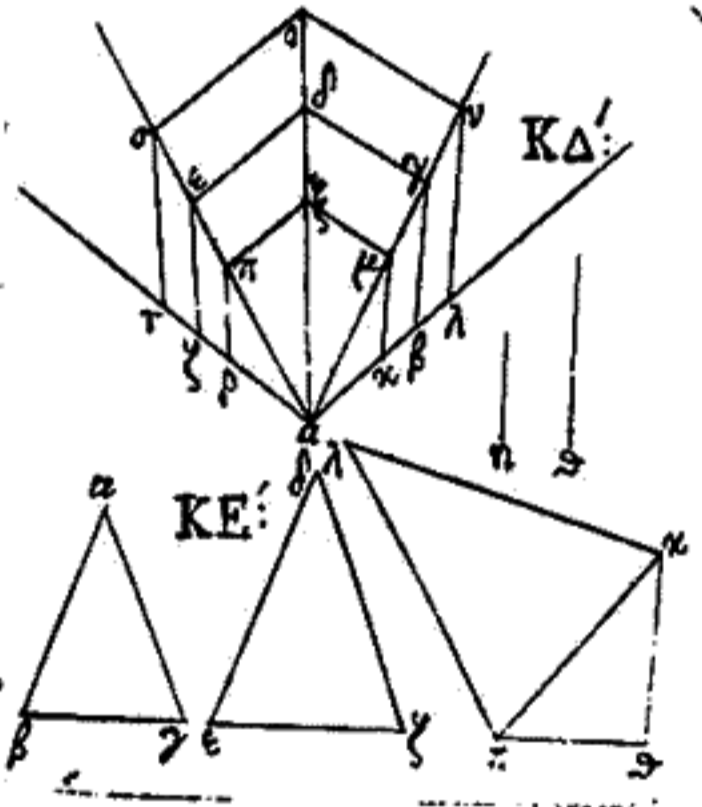
Παρὰ τινὸς δοθείσας ἀδείας τῷ δοθέντι δίδυγμα ὁμοίου καὶ ὁμοίως κείμενον δίδυγμα παραβαλεῖν.

Ἐστω ἀδεία μὲν ἡ $αβ$, δίδυγμα δὲ τὸ $γδεζη$, καὶ ζητηθῆτω παραβληθῆναι παρὰ τὸν $αβ$, δίδυγμα ὁμοίον καὶ ὁμοίως κείμενον τῷ $γδεζη$, δοθέντι. Διακριθῆτω δὴ τὸ δοθέν εἰς τὰς $ζηγ$, $γζδ$, $δζε$, τρίγωνα, καὶ τῆ μὲν ὑπὸ $ζγδ$, γωνία γνωσθῶ ἴση ἢ ὑπὸ $θαβ$, τῆ δὲ ὑπὸ $ζδγ$, ἢ ὑπὸ $θβα$, τῆ δὲ ὑπὸ $ζγη$, ἢ ὑπὸ $θακ$, τῆ δὲ ὑπὸ $γζη$, ἢ ὑπὸ $αθκ$, τῆ δὲ ὑπὸ $ζδε$, ἢ ὑπὸ $θβλ$, καὶ τῆ ὑπὸ $δζε$, ἢ ὑπὸ $βθλ$, καὶ τὸ $αβλθκ$, συσταθῶ δίδυγμα ὁμοίον καὶ ὁμοίως κείμενον ἔσται τῷ δοθέντι $γδεζη$. Ἐπεὶ γὰρ τὰς $θκα$, $αθβ$, $βθλ$, τρίγωνα ἰσογώνια εἰσι πῆς $ζηγ$, $γζδ$, $δζε$, ἕκαστον ἐκάστω. πάντως γε καὶ τὸν $δ$: τὸ $ε$: τὸ Σπικειωτῶ, αἱ πλευραὶ τῶν $θκα$, $αθβ$, $βθλ$, τριγώνων ἀνάλογόν εἰσι ταῖς πλευραῖς τῶν $ζηγ$, $γζδ$, $δζε$, καὶ ἐπομένως ὁμοία εἰσι καὶ τὰ $μη$: ὅρον τῶ παραέντες, τὰ ἄρα $θκα$, $αθβ$, $βθλ$, τρίγωνα ὁμοία εἰσι.

είσι τῶς ζηγ, γζδ, ζδε. ὥςτι καὶ ὅλον τὸ θκαβλ, πολύγωνον ὁμοίον ἐστὶ τῶς ζηγδε, καὶ τὴν κ': τῶς ε': τῶς αὐτῆ. τὰ γὰρ ὁμοία πολύγωνα εἰς ὁμοία τρίγωνα διαίρεται, καὶ ἀνάπαλιν. Ἐπεὶ δὲ ἔχει καὶ τὴν αὐτὴν θείσιν, ἐστὶ δὴ πῦθρον καὶ ὁμοίως κείμενον αὐτῶς.

Ἄλλως. Ἐῶσω δὲ τρίγραμμον, ὃ δὴ ἕτερον ὁμοιον καὶ ὁμοίως κείμενον παραβαλεῖν, τὸ αβγδεζ, δίδεῖται δὲ ἡ η, ἡ θ. Ἐξαχθρήτωσαν δὲ καὶ τὸ συνεχῆς αἰ αβ, αζ, δίδεῖται, καὶ ἀπὸ τῶ α, διὰ τῶς γδ, καὶ ε, σημείων διήχθωσαν αἰ αγ, αδ, αε, ἐκβαλλόμενα καὶ αὐταὶ ἐπ' ἄπειρον. καὶ μὲν ἡ δοθεῖσα δίδεῖται ἐλάττων εἴη πῶς αβ, ὡς ἡ η, ἀφγρήθω ἀπὸ πῶς αβ, ἡ ακ, ἴση τῆ δοθεῖσιν ἡ εἰδὲ μείζων ὡς ἡ θ, ἀφγρήθω ἡ αλ, ἴση τῆ θ, καὶ ἀπὸ τῶ κ, ἡ λ, παράλληλος τῆ βγ, ἡ χθω ἡ κμ, ἡ λν, ἀπὸ δὲ τῶ μ, ἡ ν, ἡ χθω ὁμοίως παράλληλος τῆ γδ, ἡ μξ, ἡ νο, καὶ ἐπὶ τῶς ἄλλων ὁμοίως, καὶ συσαθήσεται τὸ ακμξπρ, ἡ αλνοστ, ὁμοιον καὶ ὁμοίως κείμενον τῶς αβγδεζ, δοθεῖται. Τὰ γὰρ ακμ, αβγ, αλν, τρίγωνα, ὁμοιάεισι καὶ ὁμοίως κείμενα, διὰ τὸ παράλληλος εἶναι πῶς κμ, βγ, λν, δίδεῖται, καὶ πῶν ὑπὸ κ α μ, γωνίαν κοινὴν. Διὰ τὰ αὐτὰ ἔσαι καὶ τὰ λοιπὰ τρίγωνα ὁμοία. ὥςτι καὶ τὴν κ': τῶς ε': τῶς Σπιοχειωτῶ, τὰ ακμξπρ, αβγδεζ, αλνοστ, πολύγωνα ὁμοιάεισι καὶ ὁμοίως κείμενα. Παρὰ τὴν δοθεῖσαν ἄρα δίδεῖται, καὶ τὰ ἐξῆς.

Geom. Lib. 6. Fig. 20.

Πρότασις ΚΕ:

Δύο ὁμοίων τριγώνων δοθέντων, ἢ ἴσων, ἢ ἀμίσων, ἴσον καὶ ὁμοιον αὐτοῖς τριγώνου δίδεῖται.

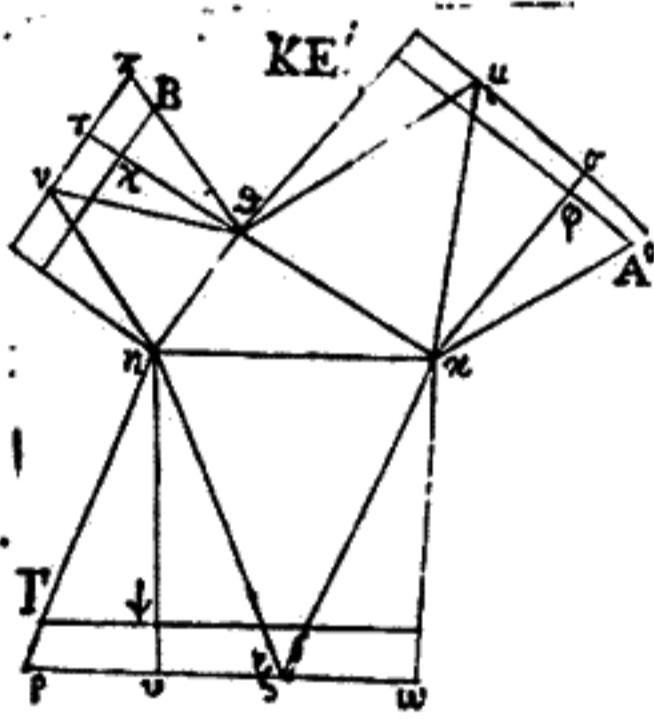
Ἐῶσωσαν δύο ὁμοία τρίγωνα αἴσα τὰ αβγ, δεζ, καὶ ζητηθῆτω ἕτερον τρίγωνον ἴσον καὶ ὁμοιον πῶς αὐτοῖς ὁμῶ λαμβανομένοις. Συναδέσθω δὲ τρίγωνον ὀρθογώνιον τὸ ηθκ, ὀρθὴν ἔχον γωνίαν τὴν πρὸς τῶ θ, ὥςτι τὴν μὲν ηθ, αὐτοῦ πλάρῃ ἴσην εἶναι τῆ βγ, τὴν δὲ θκ, τῆ εζ, καὶ παραβεβλήθω παρὰ τὴν ηκ, βάσιν τοῦ ηθκ, τρίγωνου τρίγωνον ὁμοιον ἑκατέρω τῶς δοθέντων αβγ, δεζ, τὸ ηκλ. καὶ τῶτο ἴσον ἔσαι πῶς δοθεῖσιν αβγ, δεζ, ὁμῶ λαμβανομένοις. Παραβεβλήθωσαν γὰρ παρὰ πῶς ηθ, θκ, κη, τρεῖς τῶ αὐτῶ τρίγωνο πλάρῃς τῶ ηθκ, τὰ ηθν, κθμ, ηκξ, τρίγωνα, ὥςτι τὸ μὲν ηθν, ἴσον εἶναι καὶ ὁμοιον τῶ αβγ, τὸ δὲ κθμ, τῶ δεζ, καὶ τῆ μξ.

152 ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ἢ μὲν κ θ, ἴση τε καὶ παράλληλος ἢ χ θ ω ἢ μ ο, τῆ δὲ η θ, ἢ ν π, καὶ τῆ η κ, ἢ ξ ρ, καὶ ἐπιζεύχθωσαν αἰ κ ο, θ π, η ρ εἴτα συμμετράσθωσαν ἐφ' ἑκάστης τῆ η θ, θ κ, κ η, ἀθροῖον κάθειται αἰ κ σ, θ τ, η υ. καὶ εἰλήφθω τῆ μὲν κ θ, ἢ κ φ, ἴση, τῆ δὲ θ η, ἢ θ χ, καὶ τῆ κ η, ἢ η ψ, καὶ συμπεπληρώσθωσαν τὰ θ φ, η χ, κ ψ, τετραγώνια, καὶ τὰ θ Α, η Β, κ Γ, παραλληλόγραμμα. Δείκνυται.

Ἐπεὶ τὰ η χ, η Β, παραλληλόγραμμα ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσειώς εἰσι καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις, πάντως γὰρ ἴσα ἀλλήλοις εἰσὶ κατὰ τὴν λέξιν: π δ: π στοιχειωτ. ὥστε καὶ τὴν αὐτὴν, καὶ τὰ η τ, κ π, κ ψ, κ Γ, κ υ, κ ρ, ἴσα ὁμοίως ἀλλήλοις εἰσὶν. ἄρα ὡς ἔχει τὸ η χ, πρὸς τὸ η Β, ἔχει καὶ τὸ κ ψ, πρὸς τὸ κ Γ. ὡς δὲ ἔχει τὸ η χ, πρὸς τὸ η Β, ἔχει καὶ τὸ η τ, πρὸς τὸ η π, ὡς δὲ τὸ κ ψ, πρὸς τὸ κ Γ, ἔχει καὶ τὸ κ υ, πρὸς τὸ κ ρ, πένταρα ἄρα μίγνυται τὰ η χ, η Β, κ ψ, κ Γ, πένταρσι μίγνυσι τοῖς η τ, η π, κ υ, κ ρ, ἀάλογόν εἰσιν, ὥστε καὶ δὲ ἴσου τὸ η χ, πρὸς τὸ κ Γ, ἢ τὸ ἴσον τῶν κ ψ, τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, ὅτι καὶ τὸ η τ, πρὸς τὸ κ ρ, ἢ τῆ ἴσον τῶν κ υ, καὶ τὴν αὐτὴν κ β': π δ: π στοιχειωτ. διὰ τὰ αὐτὰ δείχθῆσεται καὶ τὸ θ φ, τὸν αὐτὸν ἔχειν λόγον πρὸς τὸ κ ψ, ὅτι καὶ τὸ θ σ, πρὸς τὸ κ υ. Πρῶτον ἄρα τὸ η χ, πρὸς β': τὸ κ ψ, τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, καὶ τρίτον τὸ η τ, πρὸς τέταρτον τὸ κ υ. ἔχει δὲ καὶ πέμπτον τὸ θ φ, τὸν αὐτὸν λόγον πρὸς δάπτρον τὸ κ ψ, καὶ ἕκτον τὸ θ σ, πρὸς τέταρτον τὸ κ υ. ἄρα καὶ τὴν κ δ': π αὐτῶ, καὶ σιωπεθὲν φῶται τὸ η χ, καὶ πέμπτον τὸ θ φ, πρὸς β': τὸ κ ψ, τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, καὶ γ': τὸ η τ, καὶ δ': τὸ θ σ, πρὸς δ': τὸ κ υ. ἀλλὰ τὰ η χ, καὶ θ φ, τετραγώνια ὁμοῦ λαμβανόμενα ἴσα εἰσὶ τῆ κ ψ, κατὰ τὴν μ ζ': π δ: π αὐτῶ. ἄρα καὶ τὰ η τ, θ σ, ὁμοῦ λαμβανόμενα ἴσα εἰσὶ τῆ κ υ. τὰ δὲ η τ, θ σ, διπλασία εἰσὶ τῆ η θ ν, θ κ μ, ὡσπερ καὶ τὸ κ υ, π η κ ξ, τρίγωνο, καὶ τὴν κ δ': π αὐτῶ. ἄρα καὶ τὰ η θ ν, θ κ μ, τρίγωνα ἴσα εἰσὶ τῆ η κ ξ, τρίγωνο. ὡς ἔχει γὰρ τὸ ἕλον πρὸς τὸ ὅλον, ἔχει καὶ τὸ ἡμισυ πρὸς τὸ ἡμισυ. Δύο ἄρα ὁμοίων τρίγωνων δοθέντων ἀδίσων, εὑρίσκει τρίγωνον ἴσον αὐτοῖς καὶ ὁμοιον.

Geom. Lib. 6. Fig. 21.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α.

Ἐκ τούτων δήλον ὅτι ἐν τοῖς ὀρθογωνίοις τρίγωνοις τὸ παρά τὴν ὑποτείνουσαν τὴν ὀρθὴν γωνίαν πλάρην παραβαλλόμενον οἰονδήποτε ἀθύγραμμον ἴσον, εἰσὶ τοῖς παρά τὰς τὴν ὀρθὴν γωνίαν περιεχέσας πλάρην παραβαλλομένοις, οἷοις δὴποτε ἀθύγραμμοις, ὁμοίοις τε καὶ ὁμοίως κειμένοις.

Πρότασις Κ ς':

Τὸ δοθέντος διθύγραμμου διθύγραμμου ὁμοίου ἄρτι διπλάσιον, τριπλάσιον, τετραπλάσιον, ἢ ἑφεξῆς μείζον κατὰ τὸν πᾶ πολλαπλασίον λόγον γεωμετρικῶς.

Ἐστὼ διθύγραμμον τὸ α β γ, καὶ ζητηθῆτω τῷ διθύγραμμον ἕτερον διπλάσιον, τριπλάσιον, τετραπλάσιον, καὶ ἑφεξῆς μείζον κατὰ τὸν πᾶ πολλαπλασίον λόγον. Συναρτάτω δὴ κάθετος ἐπὶ τῆς α β, ἢ α δ, ἀορίστως ἐκτεταμένη. καὶ ταύτης ἀφελήτω ἢ α ε, ἴση τῇ α β, καὶ ἐπιζύχθω ἢ β ε. Ἀφαιρουμένης δὲ ἀπὸ τῆς α δ, τῆς α ζ, ἴσης τῇ β ε, ἐπιζύχθω ἢ β ζ, τῇ δὲ β ζ, ἀφαιρουμένης ἴσης τῆς α η, ἐπιζύχθω ἢ β η, καὶ πῶ γεγίθη α ε, ἕως ε βάλει, καὶ ἕξεις τὸ ζητούμενον. Ἐὰν γὰρ ἐπὶ τῆς β ε, συναρτῇ τρίγωνον ὁμοιον τῷ δοθέντι α β γ, ἔσαι τὸ ἐπὶ τῆς β ε, διπλάσιον τῷ α β γ. Ἐὰν δὲ ἐπὶ β ζ, συναρτῇ, τριπλάσιον ἔσαι τὸ αὐτό. Ἐὰν δὲ ἐπὶ τῆς β η, τετραπλάσιον, καὶ ἐπὶ τῷ ἑξῆς ἀναλόγως, καὶ γὰρ τὸ πόρισμα τῆς ἀνωτέρω, τὸ μὲν παρά τῷ β ε, παραβαλλόμενον διθύγραμμον ἴσον ἔστι πῶς παρά τῆς α β, α ε, παραβαλλομένοις ὁμοίοις διθύγραμμοις. ἄλλα τὰ παρά τῆς α β, α ε, ἴσα ἀλλήλοις εἰσὶ, διὰ τὸ ἴσας εἶναι καὶ τῆς α β, α ε, καὶ τὰ δύο ὁμοῦ τῷ εἶδος διπλάσια, ἄρα καὶ τὸ παρά τῷ β ε, διπλάσιον ἔστι τῷ α β γ, ἴση δὲ τῇ β ε, ἢ α ζ, ἄρα καὶ τὸ παρά τῷ α ζ, διπλάσιον ἔστι τῷ αὐτῷ α β γ, λαμβανομένης δὲ καὶ τῆς παρά τῷ α β, τὰ δύο ὁμοῦ καὶ τῶς τὸ, πε παρά τῷ α β, καὶ τὸ παρά τῷ α ζ, τριπλάσια ἔσονται τῷ α β γ. πῶς δὲ παρά τῷ α β, καὶ α ζ, ἴσον ἔστι τὸ παρά τῷ β ζ, καὶ τὸ ῥηθὲν πόρισμα, ἄρα τὸ παρά τῷ α ζ, τετραπλάσιον ἔστι τοῦ α β γ. ὁμοίως δὲ διαχθένεται καὶ τὸ παρά τῷ β η, τετραπλάσιον τῷ αὐτῷ, τὸ δὲ παρά τῷ β θ, πενταπλάσιον. τὸ δὲ παρά τῷ β κ, ἑξαπλάσιον, τὸ δὲ παρά τῷ β λ, ἑπταπλάσιον, καὶ ἐπὶ τῷ λοιπῶν ἀναλόγως.

Geom. Lib. 6. Fig. 22.

Αὕτη ἡ πρότασις ἀληθεύει καὶ ἐπὶ τῶν κύκλων, καὶ λοιπῶν καμπυλογράμμων ἐπιπέδων σχημάτων, καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους, ὡς εἰ ἐὰν ἢ α β, β γ, β ζ, καὶ λοιπαὶ ἀθεῖαι αὐτῶν διαμέτρων ληθῶσι κύκλων, ἢ πλάτων ἑτέρου εἶδους ἐπιπέδων ὁμοίων σχημάτων, ὁ μὲν τῆς β ε, κύκλος, ἢ τὸ παρά τῷ β ε, παραβαλλόμενον διθύγραμμον διπλάσιον ἔσαι τῷ τῆς α β, κύκλου, ἢ τῷ παρά τῷ α β, διθύγραμμου, ὁ δὲ τῆς β ζ, τριπλάσιος, ὁ δὲ τῆς β η, τετραπλάσιος, καὶ ἐπὶ τῷ ἄλλων

E.P.A. της Κ.τ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

154 ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

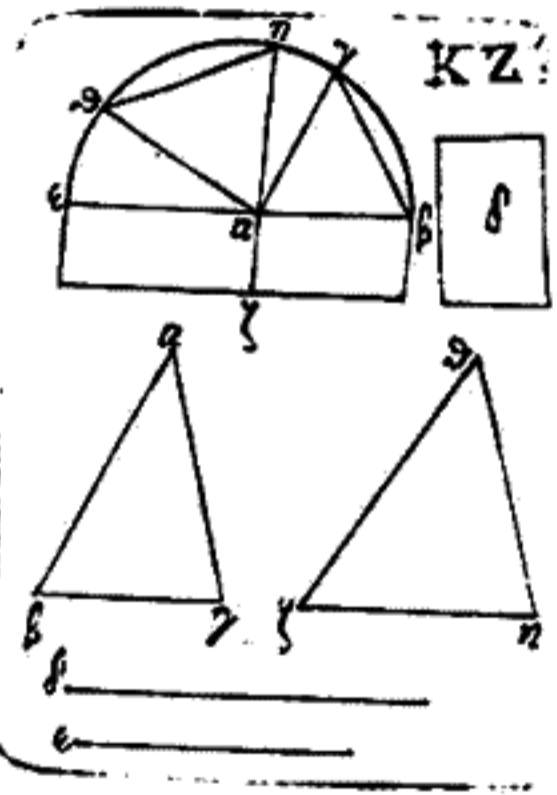
ἄλλων ἀναλόγως . Εἰσὶ γὰρ καὶ οἱ κύκλοι ἐπιπλαστοὶ λόγῳ τῶν ἰδίων διαμέτρων , καθάπερ καὶ τὰ εὐθύγραμμα , ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς ρηθήσεται .

Πρότασις ΚΖ΄:

Τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἴσῳ εὐθυγράμμῳ συστήσασθαι ὁμοίον ἑτέρον δοθέντι .

Ἐστω εὐθύγραμμον τὸ $αβγ$, καὶ $δ$, καὶ ζητηθῆτω εὐθύγραμμον ἴσον μὲν τῷ $δ$, ὁμοίον δὲ τῷ $αβγ$. Παραβιβλήθω δὴ παρά μὲν τῷ $αβ$, παραλληλόγραμμον ἴσον τῷ $αβγ$, δοθέντι τὸ $βζ$, ὀρθογώνιον καὶ πῶς $εβ$: τῷ παρόντος. Παρά δὲ πῶς $εζ$, τὸ $ζε$, ἴσον τῷ $δ$. καὶ ἀριθνήτω μίση ἀνάλογος τῷ $αβ$, $αε$ ἢ $αη$, καὶ πῶς $δ$: τῷ $α$: τῷ παρόντος, καὶ συνεχάτω ἐπ' αὐτῆς τὸ $αηθ$, ὁμοίον τῷ $αβγ$, καὶ πῶς $αγ$: τῷ αὐτῷ, καὶ πῶς ἴσαι τὸ ζῆμειον. Ἐπεὶ γὰρ τὰ $βζ$, $ζε$, ἰσοϋψῆ εἰσὶ, πάντως γε ὡς ἢ $βα$, πρὸς πῶς $αε$, τὸ $βζ$, πρὸς τὸ $ζε$, τῷ πῶς $δ$, καὶ πῶς $α$: τῷ $ε$: τῷ Στοιχειωτῷ, ἀλλ' ὡς ἢ $αβ$, πρὸς πῶς $αε$, ἔχει, καὶ τὸ $αβγ$, πρὸς τὸ $αηθ$, κατὰ πῶς $α$: τῷ $γ$: τῷ παρόντος, ἄρα ὡς ἔχει τὸ $βζ$, πρὸς τὸ $ζε$, ἔχει καὶ τὸ $αβγ$, πρὸς τὸ $αηθ$, τὸ δὲ $βζ$, ἴσον ἐστὶ τῷ $αβγ$, ἄρα καὶ τὸ $ζε$, ἴσον ἐστὶ τῷ $αηθ$. Ἐπεὶ δὲ τὸ $ζε$, γέγονε ἴσον τῷ $δ$, πάντως γε καὶ τὸ $αηθ$, ἴσον ἐστὶ τῷ $δ$, γέγονε δὲ καὶ ὁμοίον τῷ $αβγ$. Τῷ δοθέντι ἄρα εὐθυγράμμῳ, καὶ τὰ ἐξῆς.

Geom. Lib. 6. Fig. 23.

Πρότασις ΚΗ΄:

Τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ὁμοίον τε καὶ ὁμοίως κείμενον εὐθύγραμμῳ συστήσασθαι κατὰ τῶν δοθέντων λόγῳ τῶν πλευρῶν.

Ἐστω εὐθύγραμμον τὸ $αβγ$, ὃ δὲ δοθεὶς λόγος ὁ $α$ τῷ $β$, μεγίστης πρὸς τὸ $ε$, καὶ ζητηθῆτω συστήσασθαι ἔμπροσθεν εὐθύγραμμον ὁμοίον τῷ δοθέντι $αβγ$, ὡς ἔχειν ἐκάστω τῶν πλευρῶν ἐκείνου πρὸς ἐκάστω τῶν πλευρῶν τῷ $αβγ$, ὡς τὸ $δ$, πρὸς τὸ $ε$. Γενήσθω δὲ ὡς τὸ $ε$, πρὸς τὸ $δ$, ἢ $βγ$, πρὸς πῶς $ζη$, κατὰ πῶς $ε$: τῷ $α$: τῷ παρόντος, καὶ πρὸς τῷ $ζ$, σημείω συνεχάτω ἢ ὑπὸ $ηζθ$, γωνία ἴση τῇ ὑπὸ $γβα$, κατὰ πῶς $αγ$: τῷ αὐτῷ. καὶ δὲ ὑπὸ $ζηθ$, τῇ ὑπὸ $βγα$, καὶ τὸ $ζηθ$, εὐθύγραμμον ὁμοίον τε καὶ ὁμοίως κείμενον ἴσαι τῷ $αβγ$. καὶ γὰρ πῶς $δ$: τῷ $ε$: τῷ Στοιχειωτῷ. ἔπειτα $αβγ$, $δζη$, ἰσογώνια εἰσὶ, πάντως γε τὰς πλευρὰς ἀνάλογον ἔχουσι τὰς

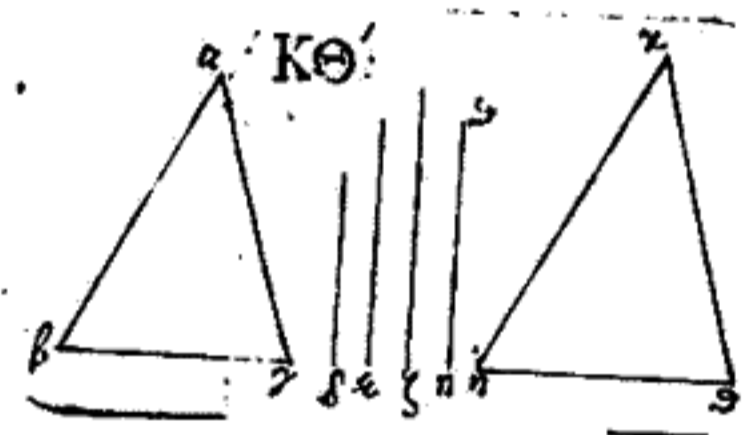
σε πᾶς πρὸς πᾶς ἴσας γωνίας . ἔσιν ἄρα ὡς ἢ β γ, ἀπὸς πᾶν γ α, ἢ ζ η, ἀπὸς τὴν η θ, καὶ ἑσάλλαξ, ὡς ἢ β γ, ἀπὸς τὴν ζ η, ἢ γ α, ἀπὸς τὴν η θ. ὡς δὲ ἢ β γ, ἀπὸς τὴν ζ η, ἔστι καὶ τὸ ε, ἀπὸς τὸ δ. ἄρα ἢ γ α, ἀπὸς τὴν η θ, ἔχει ὡς τὸ ε, ἀπὸς τὸ δ, καὶ ἀνάπαλιν, ὡς τὸ δ, ἀπὸς τὸ ε, ἢ ζ η, ἀπὸς τὴν β γ. Διὰ τὰ αὐτὰ δευχθίσεται καὶ ἢ θ ζ, ἔχειν ἀπὸς τὴν α β, ὡς τὸ δ, ἀπὸς τὸ ε. ὡν δὲ ἡμῶν αἱ πλείραι ἀνάλογον, ὁμοιά εἰσι κατὰ τὸν μ ἀ: ὄραν τὸ παρόντος . τὸ η θ ζ, ἄρα συνίστη ὁμοιον πρὸς α β γ, καὶ τὸν δοθέντα λόγον . Ὅτι δὲ καὶ ὁμοίως κείμεται, δῆλον . Τὴν αὐτὴν γὰρ ἔχει ἐκείνη θείσιν .

Πρότασις ΚΘ΄:

Τῷ δοθέντι δίτυγραμμῳ ὁμοιον ἔ ὁμοίως κείμενον δίτυγραμμῳ συστήσασθαι κατὰ τὸν δοθέντα λόγον τῷ ἐμβαδῶν .

Ἐῶ δίτυγραμμον μετὰ τὸ α β γ, λόγος δὲ, καθ' ὃν δεῖ συστήσασθαι ἕτερον τρίγωνον ὁμοιον πρὸς καὶ ὁμοίως κείμενον πρὸς α β γ, ὅτε δ, ἀπὸς τὸ ε. Εὐρίσθητε καὶ τὴν ε δ: τοῦ ἀ: τοῦ παρόντος δ': ἀνάλογος τῷ δ, ε, καὶ β γ, ἢ ἄλλης ὁποιασδήποτε πλείρας τῶ α β γ, τρίγωνε, καὶ ἔσω αὐτὴ ἢ ζ. τῷ δὲ β γ, καὶ ζ, εὐρίσθητε μίση ἀνάλογος καὶ τὴν θ: τῶ αὐτῶ, καὶ ἔσω αὐτὴ ἢ η θ. Εἴτε παρὰ τὴν η θ, παραβληθῆτω δίτυγραμμον ὁμοιον καὶ ὁμοίως κείμενον πρὸς δοθέντι α β γ, τὸ η θ κ, καὶ τῶτο ἔσαι τὸ ζητούμενον . Ἐπεὶ γὰρ αἱ β γ, η θ, καὶ ζ, ἀνάλογόν εἰσι, παύτως γε τὸ ἐπὶ πῆς β γ, δίτυγραμμον ἀπὸς τὸ ἐπὶ πῆς η θ, ἔχει ὡς ἢ β γ, ἀπὸς τὴν ζ, ὡς ἢ ἀ: δηλ. ἀπὸς τὴν γ': καὶ τὴν ἀ: τῶ γ': τῶ παρόντος. ὡς δὲ ἢ β γ, ἀπὸς τὴν ζ, ἔχει καὶ ἢ δ, ἀπὸς τὴν ε. ἄρα τὸ α β γ, δίτυγραμμον ἀπὸς τὸ η θ κ, ἔχει ὡς ἢ δ, ἀπὸς τὴν ε. γέγονε δὲ καὶ ὁμοιον αὐτῷ . Ἐῶ δοθέντι ἄρα τρίγωνῳ, καὶ τῶ ἐξῆς .

Geom. Lib. 6. Fig 24

Πρότασις Λ΄:

Δύο δοθέντων δίτυγραμμῳ τρίτου ἀνάλογον προσέβριμ .

Ἐῶσαν δύο ὁποιαδήποτε δίτυγραμματα τὰ α β γ, δ ε ζ, καὶ ζητηθῆτω γ': ἀνάλογος . Συνιστάτω δὲ τὸ η θ κ, ἴσον μετὰ πρὸς α β γ, ὁμοιον δὲ πρὸς δ ε ζ, καὶ τὴν κ ζ: τῶ παρόντος, καὶ εὐρίσθητε τῷ η θ, δ ε, ὁμολόγων πλείραιν γ': ἀνάλογος ἢ λ μ, καὶ τὴν ι γ': τῶ ἀ: τῶ παρ: καὶ συσταθῆτω ἐπ' αὐτῆς τὸ λ μ ν, ὁμοιον πρὸς δ ε ζ, καὶ τῶτο ἔσαι τὸ ζητούμενον . Ἐπεὶ γὰρ τὰ η θ κ, δ ε ζ, λ μ ν, ὁμοιά εἰσι, καὶ πᾶς ὁμο-

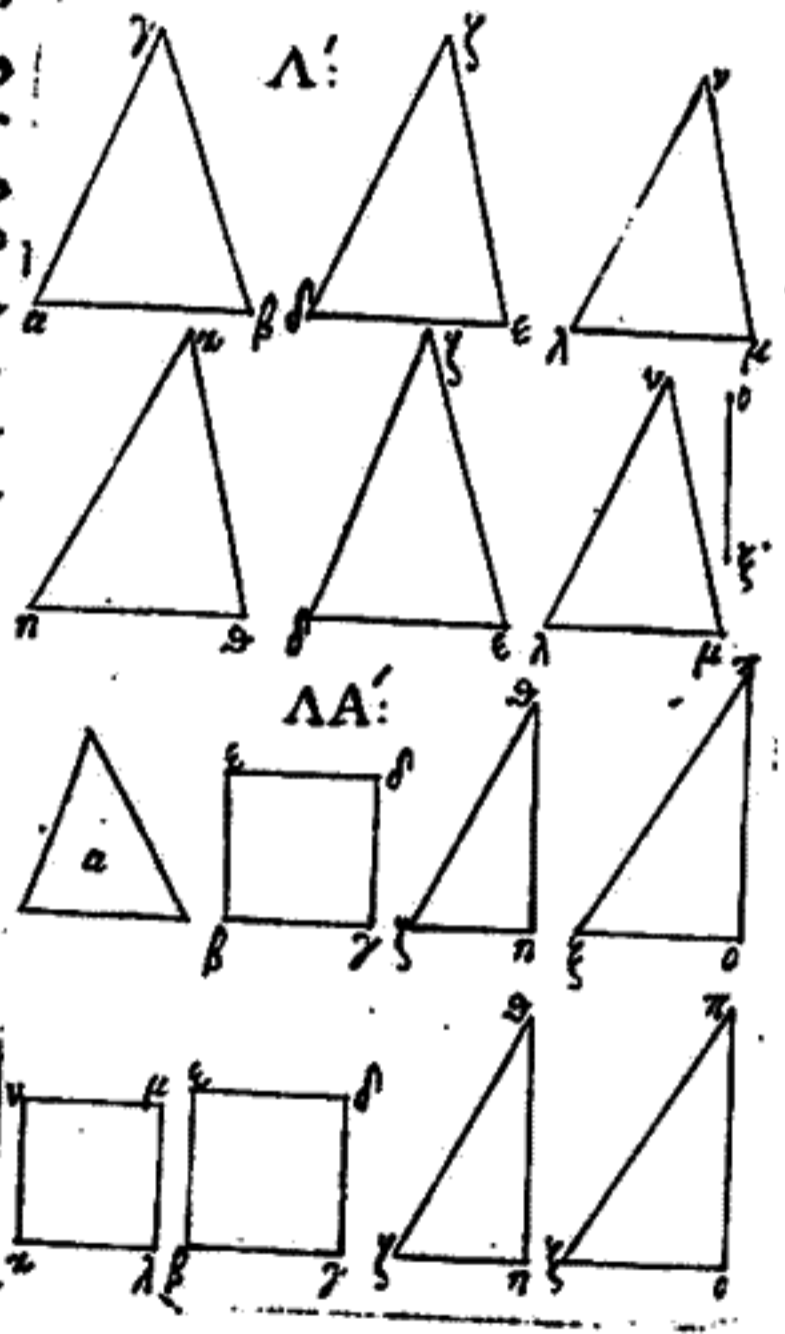
E.γ.Δ της Κ.τ.Π
IOANNINA 2006

156 ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ὁμολόγης αὐτῶν πλευρᾶς τὰς $\eta\theta, \delta\epsilon, \lambda\mu$, ἔχουσιν ἀνάλογος, πάντως γὰρ καὶ αὐτὰ ἀνάλογά εἰσι. ἔστιν ἄρα ὡς τὸ $\eta\theta\kappa$, ἀπὸς τὸ $\delta\epsilon\zeta$, οὕτω καὶ τὸ $\delta\epsilon\zeta$, ἀπὸς τὸ $\lambda\mu\nu$, ἀλλὰ τὸ $\eta\theta\kappa$, γέγονεν ἴσον τῆ $\alpha\beta\gamma$, καὶ ἴσα ἄρα $\alpha\beta\gamma, \delta\epsilon\zeta$, καὶ $\lambda\mu\nu$, ἀνάλογά εἰσι. Δύο ἄρα δοθέντων ἀθύγραμμων, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ὅτι δὲ τὰ $\eta\theta\kappa, \delta\epsilon\zeta, \lambda\mu\nu$, ἀνάλογόν εἰσι, δῆλον. Εὐρεθήτω γὰρ τρίτον ἀνάλογος ἡ $\xi\omicron$. καὶ ἐπεὶ ἡ $\eta\theta$, ἀπὸς τὴν $\delta\epsilon$, ἔχει ὡς ἡ $\lambda\mu$, ἀπὸς τὴν $\xi\omicron$, ἐναλλάξ ἄρα, ὡς ἡ $\eta\theta$, ἀπὸς τὴν $\lambda\mu$, ἡ $\delta\epsilon$, ἀπὸς τὴν $\xi\omicron$. Αὐθις ἐπεὶ τὰ ὅμοια ἀθύγραμματα ἐν διπλασίονι λόγῳ εἰσὶ τῶν ὁμολόγων πλευρῶν καὶ τῶν $\epsilon\delta$ καὶ κ : τὸ ϵ : τὸ σ : τὸ Σ ποιησάτω, πάντως γὰρ καὶ τὸ $\eta\theta\kappa$, ἐν διπλασίονι λόγῳ εἰσὶ ἀπὸς τὸ $\delta\epsilon\zeta$, ἢ περὶ ἡ $\eta\theta$, ἀπὸς τὴν $\delta\epsilon$, ἀλλ' ἡ $\eta\theta$, ἀπὸς τὴν $\lambda\mu$, ἐν διπλασίονι λόγῳ εἰσὶν, ἢ περὶ ἀπὸς τὴν $\delta\epsilon$, ἄρα ὡς ἡ $\eta\theta$, ἀπὸς τὴν $\lambda\mu$, τὸ $\eta\theta\kappa$, ἀπὸς τὸ $\delta\epsilon\zeta$. Ὁμοίως δειχθήσεται, ὅτι καὶ τὸ $\delta\epsilon\zeta$, ἔχει ἀπὸς τὸ $\lambda\mu\nu$, ὡς ἡ $\delta\epsilon$, ἀπὸς τὴν $\xi\omicron$, ὡς δ' ἔχει ἡ $\eta\theta$, ἀπὸς τὴν $\lambda\mu$, ἔχει καὶ ἡ $\delta\epsilon$, ἀπὸς τὴν $\xi\omicron$, ὡς δὲ δεικνύται. ἄρα καὶ τὸ $\eta\theta\kappa$, ἔχει ἀπὸς τὸ $\delta\epsilon\zeta$, ὡς ἔχει τὸ αὐτὸ $\delta\epsilon\zeta$, ἀπὸς τὸ $\lambda\mu\nu$. Δύο ἄρα δοθέντων ἀθύγραμμων, καὶ τὰ ἐξῆς.

Geom. Lib. 6. Fig. 25.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α .

Ἐκ τῆς δῆλον, ὅτι τὰ ὅμοια ἀθύγραμματα, ὧν αἱ ὁμόλογοι πλευραὶ ἀνάλογον, καὶ αὐτὰ ἀνάλογόν εἰσι.

Πρότασις Λ Α' :

Τριῶν δοθέντων ἀθύγραμμων τρίτου ἀνάλογου προσδύρειν.

Ἐστωσαν ἀθύγραμματα πᾶ $\alpha, \beta\gamma\delta\epsilon, \zeta\eta\theta$, καὶ ζητηθήτω τρίτον ἀνάλογον. Συνιστάτω α : τὸ $\lambda\mu\nu$, ἴσον τῆ α , καὶ ὅμοιον τῆ $\beta\gamma\delta\epsilon$, καὶ τὴν $\alpha\zeta$: τὸ παρόντ' εἶπε εὐρεθήτω δ': ἀνάλογος τῶν $\alpha\lambda, \beta\gamma, \zeta\eta$, ἀδειῶν ἡ $\xi\omicron$, καὶ ἐπ' αὐτῆς συνιστάτω τὸ $\xi\omicron\pi$, ὅμοιον τῶν $\zeta\eta\theta$, καὶ κατὰ εὐθεῖαν τὸ ζητούμενον. Ἐπεὶ γὰρ τὰ $\pi\kappa\mu, \beta\delta$, καὶ $\zeta\eta\theta, \xi\omicron\pi$, ὅμοιά εἰσι, πάντως γὰρ τὸ $\mu\kappa$, ἀπὸς τὸ $\beta\delta$, ἐν διπλασίονι λόγῳ εἰσὶν, ἢ περὶ ἡ $\alpha\lambda$, ἀπὸς τὴν $\beta\gamma$, τὸ δὲ $\zeta\eta\theta$, ἀπὸς τὸ $\xi\omicron\pi$, ἢ περὶ ἡ $\zeta\eta$, ἀπὸς τὴν $\xi\omicron$.

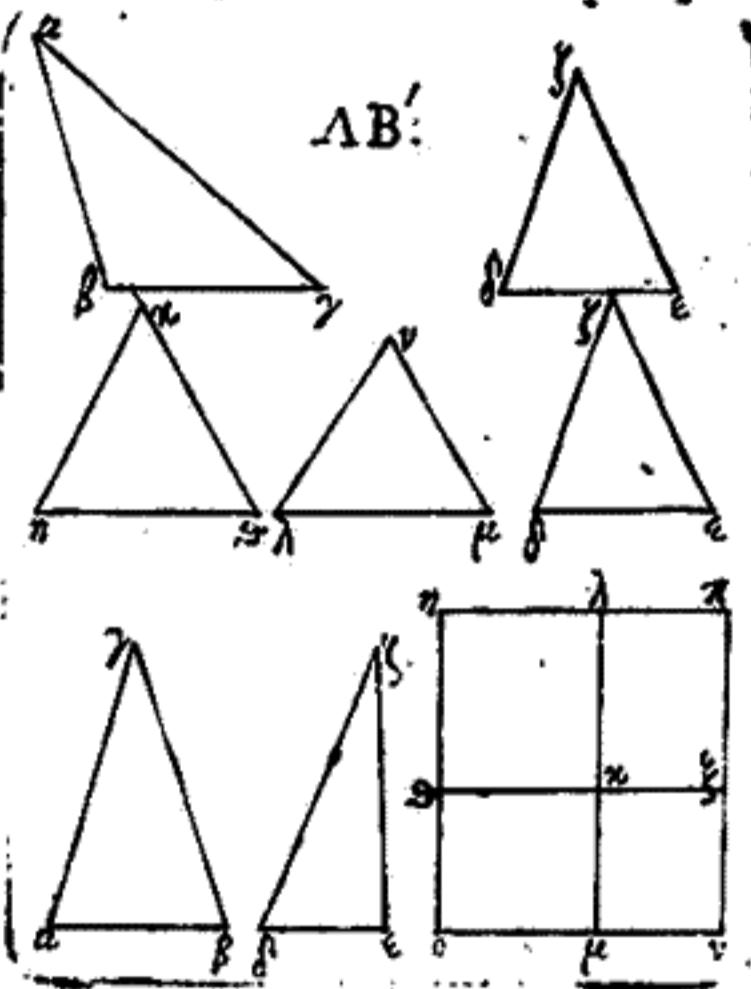
πὸν ξο, ὡς δὲ ἡ κλ, πρὸς τὸν βγ, ἔχει καὶ ἡ ζη, πρὸς τὸν ξο, ἄρα καὶ τὸ κμ, πρὸς τὸ βδ, ἔχει, ὡς τὸ ζηθ, πρὸς τὸ ξοπ. ἀλλὰ τὸ κμ, γέγονεν ἴσον τῷ α, ἄρα καὶ τὸ α, πρὸς τὸ βδ, ἔχει ὡς τὸ ζηθ, πρὸς τὸ ξοπ. ὡσεὶ τὸ ξοπ, πταρτὸν εἶναι ἀνάλογον. Τειῶν ἄρα δοθέντων, καὶ τὰ ἐξῆς.

Πρότασις ΑΒ΄:

Δύο διδυγράμμων δοθέντων μέσον ἀνάλογον προσδύρειν.

Εἴσωσαν διδυγράμματα τὰ αβγ, δεζ, καὶ ζηκθήτω μέσον ἀνάλογον. Συνασάθω τὸ ηθκ, ἴσον μὲν τῷ αβγ, ὁμοιον δὲ τῷ δεζ, καὶ τῷ ηθ, δε, διθειῶν, ἀριθῆτω μέση ἀνάλογος ἡ λμ, καὶ ἐπ’ αὐτῆς συνασάθω τὸ λμν, ὁμοιον τῷ ηθκ, ἡ δεζ, καὶ εἶσαι τὸ ζηκόμενον. Κατὰ γὰρ τὸ πρόημα τῆς λ΄: τὸ παρόντος, ἐπεὶ τῷ ηθκ, λμν, δεζ, ὁμοίων διδυγράμμων, αἱ ὁμόλογοι πλάραι ηθ, λμ, δε, ἀνάλογόν εἰσι, πάντως γὰρ καὶ τὰ ηθκ, λμν, δεζ, ἀνάλογόν εἰσι. ἀλλὰ τὸ ηθκ, γέγονεν ἴσον τῷ αβγ. τὰ ἄρα αβγ, λμν, δεζ, διδυγράμματα ἀνάλογόν εἰσι, ὡσεὶ ὡς ἔχει τὸ αβγ, πρὸς τὸ λμν, ἔχει δὴπεσοὺ καὶ τὸ λμν, πρὸς τὸ δεζ, καὶ ἐπομένως τὸ αὐτὸ λμν, μέσον ἀνάλογόν εἶσι τῷ δοθέντων αβγ, δεζ, διδυγράμμων, ὅπερ ἔστι τὸ ζηκόμενον.

Geom. Lib. 6. Fig. 26.

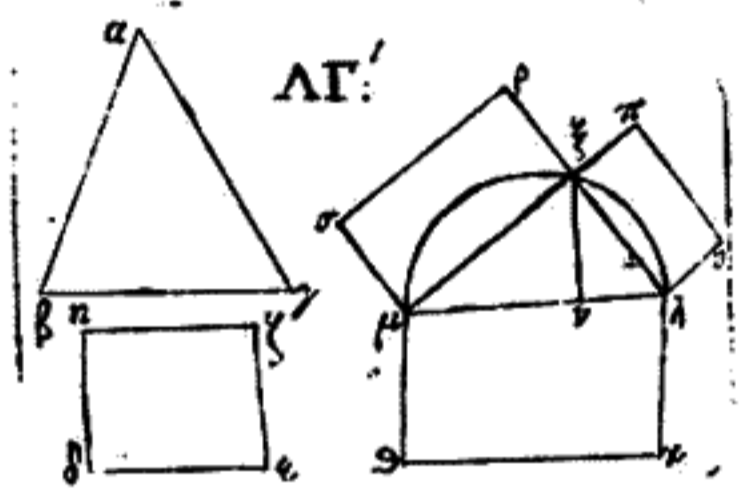
Εἴσωσαν ἄλλως διδυγράμματα τὰ αβγ, δεζ, καὶ ζηκθήτω μέσον αὐτῶν ἀνάλογον. Συνασάθω δὲ παραλληλόγραμμοι ἴσον τῷ μὲν αβγ, τὸ ηθκλ, τῷ δὲ δεζ, τὸ κμνξ, ὁμοιον τῷ ηθκλ, καὶ συνασάθωσθε ἀλλήλοις τὰ θλ, μξ, παραλληλόγραμμα, ὡσεὶ τὰς θκ, κξ, καὶ λκ, κμ, πλάρας αὐτῶν ἐπ’ ἀθείας εἶσαι, καὶ συμπληρώθω τὸ ηοηπ, καὶ ἐκάπερον τῶν κο, κπ, παραπληρωμάτων μέσον ἀνάλογόν εἶσι τῷ αβγ, δεζ, δοθέντων διδυγράμμων. κατὰ γὰρ τὴν δ΄: τῶ σ΄: τὸ Στοιχειωτ. τὸ θλ, πρὸς τὸ κπ, ἔχει ὡς ἡ θκ, πρὸς τὴν κξ, ὡς δὲ ἡ θκ, πρὸς τὴν κξ, ἔχει καὶ τὸ θμ, πᾶσι τὸ κπ, πρὸς τὸ μξ, ἄρα ὡς ἔχει τὸ θλ, πρὸς τὸ κπ, ἔχει καὶ τὸ κπ, πρὸς τὸ μξ. ἀλλὰ τὸ μὲν θλ, ἴσον εἶσι τῷ αβγ, τὸ δὲ μξ, τῷ δεζ, ἄρα ὡς τὸ αβγ, πρὸς ἐκάπερον τῶν κο, κπ, παραπληρωμάτων, οὕτω καὶ ἐκάπερον τῶν κο, κπ, πρὸς τὸ δεζ. Δύο ἄρα διδυγράμμων δοθέντων, καὶ τὰ ἐξῆς.

Πρότασις ΛΓ΄

Παρά τῷ δοθέντι Δ'δυγράμμῳ τὸ ἐπιτοχθεὶν μέρος ἀφαιεῖν, ὡς τὸ ἀφαιρεθεὶν ὁμοίου εἶναι ἑτέρῳ δοθέντι Δ'δυγράμμῳ.

Ἐστω Δ'δυγράμμου τὸ μὲν αβγ, παρ' ἧς ζητεῖται γ' μέρος ἀφαιεῖν, τὸ δὲ δεζη, ὃ δὲ ὁμοιον εἶναι τὸ ἀφαιριθεὶν, καὶ ἔστω ἀφαιεῖν ἀπὸ τῆς αβγ, ἕτερον μέρος ὁμοιον τῷ δεζη. Συναξάτω δὲ παραλληλόγραμμον ἴσον μὲν τῷ αβγ, ὁμοιον δὲ τῷ δεζη, τὸ θκλμ, καὶ ἀφηρήτω τῆς μλ, γ' μέρος τῶν λρ, καὶ γραφήτω περὶ αὐτῶν ἡμικύκλιον τὸ μξλ, ἀπὸ δὲ τῶν ς, αὐξάτω ἐπ' αὐτῆς ἀπὸς ὀρθῆς ἢ νξ, καὶ ἐπιζάτωσαν αὐτῶν αὐξμ, ξλ. Εἶτα συναξάτωσαν ἐπὶ τῶν ξλ, ξμ, ὁμοιά τε καὶ ὁμοίως κείμενα τῶν θλ, παραλληλόγραμμον τὸ ξλοπ, καὶ μξρσ, καὶ τὸ ξλαπ, γ' ἴσα μέρος τῷ αβγ. Ἐπεὶ γὰρ τὰ μνξ, μξλ, ἕτερον ὁμοιά εἰσι, πάντως γὰρ ὡς ἔχει ἢ μν, ἀπὸς τῶν νξ, ἔχει καὶ ἢ μξ, ἀπὸς τῶν ξλ. Ἀυτίς ἐπεὶ ἢ μν, ἀπὸς τῶν νλ, ἐν διπλασίονι λόγῳ ἔστιν, ἢ πρὸς ἀπὸς τῶν νξ, ἔστι δὲ καὶ τὸ μρ, ἀπὸς τῶν ξο, ἐν διπλασίονι ὁμοίως λόγῳ, ἢ πρὸς ἢ μξ, ἀπὸς τῶν ξλ, τὸ μρ, διπλασίον ἀπὸς τὸ ξο, ἔχει ὡς ἢ μν, ἀπὸς τῶν νλ, ἐν συναξάσει αὐρα ὡς ἔχει ὅλη ἢ μλ, ἀπὸς τῶν νλ, ἔχουσι καὶ τὰ μρ, ξο, ὁμοῦ ἀπὸς τὸ ξο, μόνον, ἀλλὰ καὶ μρ, ξο, ἴσα ἐστὶ τῶν θλ, καὶ τὸ πάρος τῆς κέ: τῷ παρ: ἄρα ὡς ἢ μλ, ἀπὸς τῶν νλ, τὸ θλ, ἀπὸς τὸ ξο, ἢ δὲ νλ, γ' ἐστὶ μέρος τῆς μλ, καὶ τὸ ξο, ἄρα γ' μέρος ἐστὶ τῷ θλ, τοῦτο δὲ ἴσον ζήγοιτ' τῷ αβγ. ἄρα παρὰ τῷ δοθέντι Δ'δυγράμμῳ, καὶ τῷ ἑξῆς.

Geom. Lib. 6. Fig. 27.

Πρότασις ΛΔ΄

Δοθέντος Δ'δυγράμμου, δύο Δ'δυγράμματα συζησάσθαι, ὁμοιά τε καὶ ὁμοίως κείμενα ἑτέρῳ δοθέντι Δ'δυγράμμῳ, ὡς τὰ συζηθέντα ὁμοῦ λαμβανόμενα ἴσα εἶναι τῷ δοθέντι, ἔχουτα τὸν δοθέντα λόγον.

Ἐστω Δ'δυγράμμου τὸ αβγ, καὶ ζητησάτω δύο ἑτέρα Δ'δυγράμματα ὁμοιά τε καὶ ὁμοίως κείμενα τῷ δεζη, καὶ αὐτῷ δοθέντι Δ'δυγράμμῳ, ἅτινα ὁμοῦ λαμβανόμενα ὁμοῦ ἴσα εἶναι τῷ αβγ, ἔχουτα τὸν πρὸς τὸ φ, λόγον. Συναξάτω δὲ τὸ θκλμ, ἴσον μὲν τῷ αβγ, ὁμοιον δὲ τῷ δεζη, δια τῆς κζ: τῷ παρόντι, καὶ τμηθήτω ἢ μλ, κατὰ τὸ ς, ὡς τῶν μν, ἔχειν ἀπὸς τῶν νλ,

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

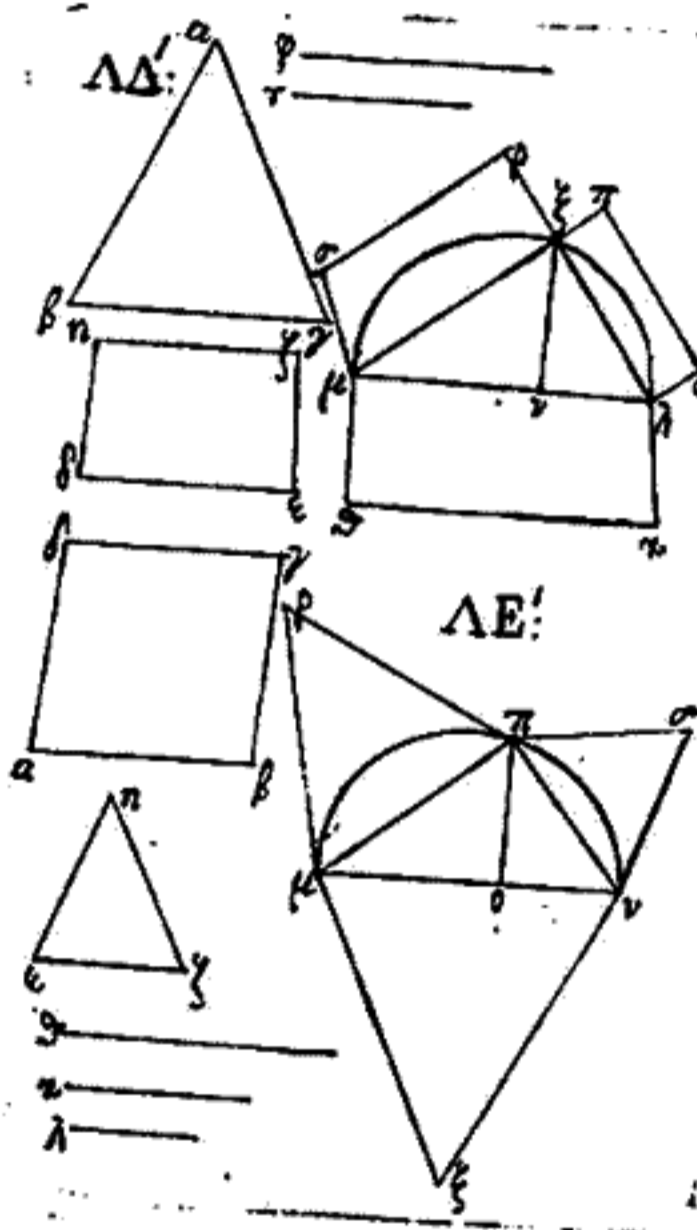
ὡς τὸ τ, μέγεθος πρὸς τὸ φ, καὶ τὸ εἶ: τὸ δὲ τὸ παράνοτος. ἀπὸ δὲ τῆς γ, ἀνι-
 σάδω πρὸς ὀρθὰς ἢ νξ, ἐπὶ πῆς λμ, καὶ γραφήτω πρὸς τὸ μλ, ἡμικύκλιον τὸ
 μξλ, καὶ ἐπιζείχθωσαν αἱ ξμ, ξλ. Εἶτα συνασάδωσαν ἐπ' αὐτῶ ὁμοιά τε καὶ
 ὁμοίως κείμενα τῶ θ κ λ μ, παραλληλογράμμη τὰ ξ λ ο π, μ ξ ρ σ, καὶ τὰ μ ρ, ξ ο,
 ἴσονται τὰ ζητήμενα. Ὅτι μὲν γὰρ ταῦτα ἴσα εἰσὶ τῶ θ λ, δῆλον ἐκ τῆς πορίσε:
 πῆς κ εἶ: τὸ παράνοτος. Γέγονε δὲ τὸ θ λ, ἴσον τῶ α β γ, δοθέντι, τὰ μ ρ, ἔρα
 ξ ο, ἴσα εἰσὶ τῶ α β γ. Ὅτι δὲ ἔχουσι καὶ τὸν δοθέντα λόγον, δείκνυται δεῦρ πῆς
 κατασκευῆς. ὡς γὰρ ἔχει ἡ μ ν, πρὸς τὸν ο λ, ἔχει καὶ τὸ μ ρ, πρὸς τὸ ξ ο, κα-
 τὰ τὸν ἄνω πῆρον, ἀλλ' ἡ μ ν, πρὸς τὸν ο λ, ἔχει αἶ τὸ τ, πρὸς τὸ φ, ἔρα καὶ τὸ
 μ ρ, ἀθύγραμμοι πρὸς τὸ ξ ο, ἔχει αἶ τὸ τ, πρὸς τὸ φ, γέγονε δὲ καὶ ὁμοία τῶ δ ε ζ.
 Δοθέντος ἄρα ἀθύγραμμου, καὶ τὰ ἐξῆς.

Geom. Lib. 6. Fig. 28.

Πρότασις Λ Ε:

Τῶ δοθέντι ἀθύγραμμῳ δύο ἀθύ-
 γραμμά ἴσα ὁμῶ λαμβανομένηα συ-
 κήσασθαι, ὡς εἶναι ὁμοία ἐτέρῳ
 δοθέντι ἀθύγραμμῳ, τὰς δ' ὁμο-
 λόγους αὐτῶ πλάρὰς ἔχειν τὸν
 δοθέντα λόγον.

Ἐστω ἀθύγραμμος τὸ α β γ δ, καὶ ζευθῆ-
 τωσαν δύο ἀθύγραμμά ὁμοία μὲν τῶ ε ζ η,
 ὁμῶ δὲ λαμβανόμενα ἴσα τῶ α γ, καὶ τὰς ὁ-
 μολόγους αὐτῶ πλάρὰς ἔχειν τὸν πῆς θ, λό-
 γον πρὸς τὸν κ. Εὐριθέτω δὲ καὶ τὸν ι γ':
 τὸ δὲ τὸ παράνοτος εἶπαι ἀνάλογος τῶ θ, κ, α
 λ, διὰ δὲ πῆς κ ζ': τοῦ παράνοτος συνασάδω
 τὸ μ ν ξ, ἴσον μὲν τῶ α γ, ὁμοίον δὲ τῶ
 ε ζ η, καὶ τμηθήτω ἡ μ ν, καὶ τὸ ο, διὰ πῆς
 εἶ: τὸ δὲ τὸ αὐτῶ, ὡς εἶναι τὸν μ ο, πρὸς
 τὸν ο ν, ὡς ἡ θ, πρὸς τὸν λ, καὶ τὰ λοιπὰ

γασάδω ὡς προηρηθέντα ἐπὶ τῶ ἄνω πῆρον προτάσεων, καὶ πάντως γι τὰ μ π ρ,
 ν π σ, ἴσονται τὰ ζητήμενα. καὶ γὰρ τὸ πῆρισι πῆς α εἶ: τὸ παρ τὰ μ π ρ, ν π σ, ὁμῶ
 λαμβανόμενα ἴσα εἰσὶ τῶ μ ξ η, τῆσι πῆ α γ, δοθέντι, γέγονε δὲ καὶ ὁμοία
 τῶ ε ζ η, καὶ τὸν κατασκευῆς. Ὅτι δὲ καὶ αἱ ὁμολόγοι αὐτῶ πλάρὰς ἔχουσι τὸν
 δοθέντα λόγον πῆς θ, πρὸς τὸν λ, δῆλον. καὶ γὰρ τὸν δ': τὸ εἶ: τὸ Στοιχειω-
 τῶ. ἐπεὶ τὰ μ ο π, μ π ρ, ἰσογώνια εἰσὶ, πάντως γι ὡς ἔχει ἡ μ ο, πρὸς τὸν ο π,
 ἔχει

160 ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

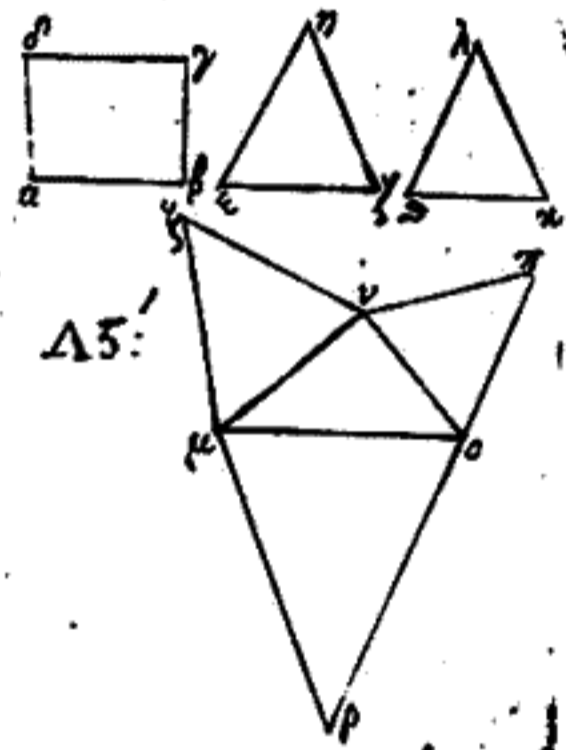
ἔχει καὶ ἡ $\mu\pi$, πρὸς πὲν $\pi\rho$, ἀλλ' ἡ $\mu\sigma$, πρὸς πὲν $\sigma\pi$, ἔχει ὡς ἡ θ , πρὸς πὲν κ , ἄρα καὶ ἡ $\mu\pi$, πρὸς πὲν $\pi\rho$, ἔχει ὡς ἡ θ , πρὸς πὲν κ . ὅτι δὲ ἡ $\mu\sigma$, πρὸς πὲν $\sigma\pi$, ἔχει ὡς ἡ θ , πρὸς πὲν κ , δῆλον. καὶ γὰρ ἡ $\pi\theta$, πρὸς πὲν λ , ἐπιπλασίοι λόγῳ εἰσὶν, ἡ $\pi\rho$ πρὸς πὲν κ , καὶ ἡ $\mu\sigma$, πρὸς πὲν $\sigma\pi$, ἡ $\pi\rho$ πρὸς πὲν $\sigma\pi$. ὡς δὲ ἡ θ , πρὸς πὲν λ , γίνεται καὶ ἡ $\mu\sigma$, πρὸς πὲν $\sigma\pi$. ἄρα καὶ ὡς ἡ θ , πρὸς πὲν κ , ἔχει καὶ ἡ $\mu\sigma$, πρὸς πὲν $\sigma\pi$, ἀλλ' αἱ $\mu\pi$, $\pi\rho$, ἀδείαι ὁμόλογοί εἰσι πλάρῃ τῷ $\mu\pi\rho$, $\rho\sigma$, αὐτῶν ἴσα μὲν δέδεικται τῷ $\alpha\gamma$, ὁμοία δὲ τῷ $\epsilon\zeta\eta$. Τῷ δοθέντι ἄρα ἀθύγραμμῳ δύο, καὶ τὰ ἐξῆς.

Πρότασις Λζ':

Δυσὶ δοθέντι ἀθύγραμμοις ἴσῳ ἀθύγραμμῳ συζήσασθαι, ὁμοίῳ ἑτέρῳ ἀθύγραμμῳ.

Ἐστωσαν δύο ἀθύγραμμα τὰ $\alpha\gamma$, $\epsilon\zeta\eta$, καὶ τῶν μὲν ἴσῳ, ὁμοίῳ δὲ τῷ $\theta\kappa\lambda$, δοθέντι καὶ αὐτῷ, ζητήσω ἀθύγραμμον. Συμμάθω δὴ τὸ μὲν $\mu\nu\xi$, ἴσῳ τῷ $\alpha\beta\gamma\delta$, τὸ δὲ $\rho\sigma\pi$, ἴσῳ τῷ $\epsilon\zeta\eta$, καὶ ἑκάστῳ ὁμοίῳ τῷ $\theta\kappa\lambda$, καὶ πὲν $\kappa\zeta$: τὸ παρόντως. καὶ κείθωσαν τὰ αὐτὰ $\mu\nu\xi$, $\rho\sigma\pi$, ὡςτις ὁμολόγους αὐτῶν πλάρῃς $\mu\nu$, $\rho\sigma$, ὁρθῶν ποιῶν γωνίαν πὲν ὑπὸ $\mu\nu\sigma$. καὶ τῆς $\mu\sigma$, ἐπιζυγείσῃς, συμμάθω ἐπ' αὐτῆς τὸ $\mu\rho$, ὁμοίῳ τῷ $\theta\kappa\lambda$, καὶ τὸ ἴσαι τὸ ζητούμενον. καὶ γὰρ τὸ πόρ: τῆς $\kappa\epsilon$: τὸ παρόντως: ἴσῳ εἰσὶ τὸ $\mu\rho$, τῆς $\mu\nu\xi$, $\rho\sigma\pi$. ἀλλὰ τὸ μὲν $\mu\nu\xi$, γίνεται ἴσῳ τῷ $\alpha\beta\gamma\delta$, τὸ δὲ $\rho\sigma\pi$, τῷ $\epsilon\zeta\eta$, τὸ $\mu\rho$, ἄρα ἴσῳ εἰσὶ τῆς $\alpha\gamma$, καὶ $\epsilon\zeta\eta$, γίνεται δὲ καὶ ὁμοίῳ τῷ $\theta\kappa\lambda$. Δυσὶν ἄρα δοθέντι ἀθύγραμμοις, καὶ τὰ ἐξῆς.

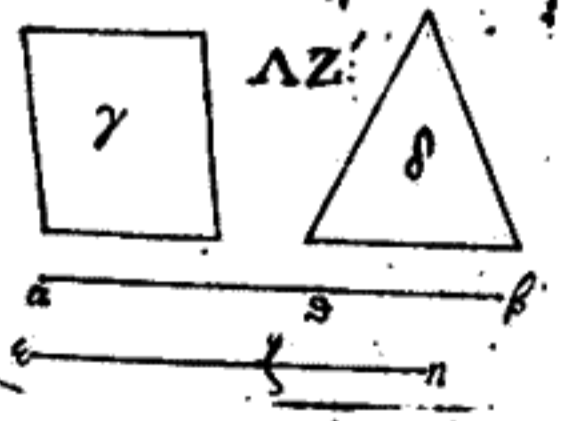
Eucl. Lib. 6. Fig. 29.

Πρότασις Λζ':

Τῷ δοθέντι ἀθύγραμμῳ τεμαῖν, ὡςτις τὰ αὐτῆς μέρη ἔχειν πρὸς ἀλλήλα, ὡςτις τὰ δοθέντα ἀθύγραμματα.

Κείθω ἀδείαι μὲν ἡ $\alpha\beta$, ἀθύγραμματα δὲ τὰ γ , καὶ δ , καὶ ἔστω περὶ πὲν $\alpha\beta$, ὡςτις τὰ μέρη αὐτῆς ἔχειν πρὸς ἀλλήλα, ὡςτις τὰ γ , δ , δοθέντα ἀθύγραμματα. Εὐρίσθησῃσαν αἱ $\epsilon\zeta$, $\zeta\eta$, ἀδείαι ἀνάλογον τῆς γ , καὶ δ , ἀθύγραμμοις, καὶ πὲν $\epsilon\theta$: τὸ παρόντως, καὶ διακριθῆτω ἡ $\alpha\beta$, καὶ τὸ θ , ἀναλόγως τῆς $\epsilon\theta$, καὶ πὲν

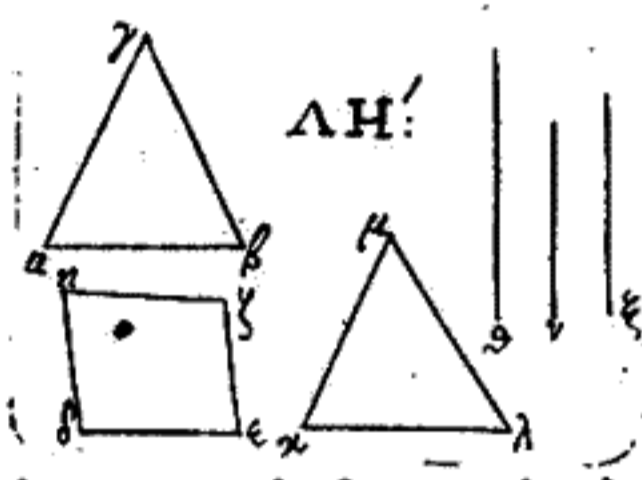
πὴν ε': τῷ α': τῷ παρόντος, καὶ γρηθήσεται τὸ προσαχθὲν. Ἐπεὶ γὰρ ἡ αβ, πέτ-
 μεται καὶ τὸ θ, ἀνάλογως τῇ εη, πάντως γε ὡς ἔχει ἡ εζ, πρὸς πὴν ζη, ἔχει καὶ
 ἡ αθ, πρὸς πὴν θβ, ἀλλ' ἡ εζ, πρὸς πὴν ζη, γίνεται, ὡς τὸ γ, ἀσύγραμ-
 μον πρὸς τὸ δ, ἄρα καὶ ἡ αθ, πρὸς πὴν θβ, ἔχει ὡς τὸ γ, πρὸς τὸ δ. Ἡ
 δοθεῖσα ἄρα ἀθεῖα, καὶ τὰ ἕξῃς.

Πρότασις ΛΗ':

Δύο ἀσύγραμμων δοθέντων, καὶ μιᾶς ἀθεῖας, ἑτέραν ἄρτιν ἀθεῖαν,
 ὡς τις δύο ἀθεῖας τλήτε δοθεῖσαν καὶ τλή ἀρεθεῖσαν ἔχειν πρὸς
 ἀλλήλας, ὡς τὰ δοθέντα ἀσύγραμμα.

Ἐῶσαν ἀσύγραμμα μὲν τὰ αβγ, δεζη, ἀθεῖα δὲ ἡ θ, καὶ ζητηθῆτω ἀ-
 θεῖα ἑτέρα, ὡς ἔχειν πρὸς αὐτὴν πὴν θ, ὡς τὸ αβγ, ἀσύγραμμον πρὸς τὸ
 δεζ. Σωιστέτω δὴ τὸ κλμ, ἀσύγραμμον ἴσον μὲν τῷ δεζ, ὁμοιον δὲ τῷ αβγ,
 καὶ πὴν κζ': τῷ παρόντος, καὶ εὐρεθῆτω γ': ἀνάλογος τῷ αβ, κλ, ἢ ν. Εἶτα ῥιῶν
 ὑθειῶν κειμένων τῷ αβ, ν, θ, εὐρεθῆτω τε-
 τάρτη ἀνάλογος ἡ ξ, ὥστε ἔχειν πὴν θ, πρὸς
 πὴν ξ, ὡς ἡ αβ, πρὸς πὴν ν. καὶ ἡ ξ, ἔσαι ἡ
 ζητημένη. Ἐπεὶ γὰρ αἱ ῥεῖς αβ, κλ, καὶ ν,
 ὑθειᾶι ἕξῃς εἰσὶν ἀνάλογον, πάντως γε ὡς
 ἔχει ἡ αβ, α': πρὸς πὴν ν, γ': ἔχει καὶ τὸ ἐ-
 πὶ τῆς α': αβ, τήσσι τὸ αβγ, πρὸς τὸ ἐ-
 πὶ τῆς β': κλ, ὁμοιον καὶ ὁμοίως κείμεον
 τὸ κλμ, κατὰ πὴν α': τοῦ γ': τῷ παρόντος,
 ἀλλ' ὡς ἡ αβ, πρὸς πὴν ν, γίνεται καὶ ἡ θ, πρὸς πὴν ξ, ἄρα ὡς ἡ θ, πρὸς πὴν
 ξ, ἔχει τὸ αβγ, πρὸς τὸ κλμ, ἢ τὸ δεζ, τὸ ἴσον τήτω. Δύο ἄρα ὑθου-
 γράμμων δοθέντων, καὶ τὰ ἕξῃς.

Geom. Lib. 6. Fig. 30.

Πρότασις ΛΘ':

Τῷ δοθέντι ὀρθογώνιῳ ὁμοιον καὶ ὁμοίως κείμενον ὀρθογώνιον συσκήσα-
 σθαι κατὰ τὸν δοθέντα λόγον.

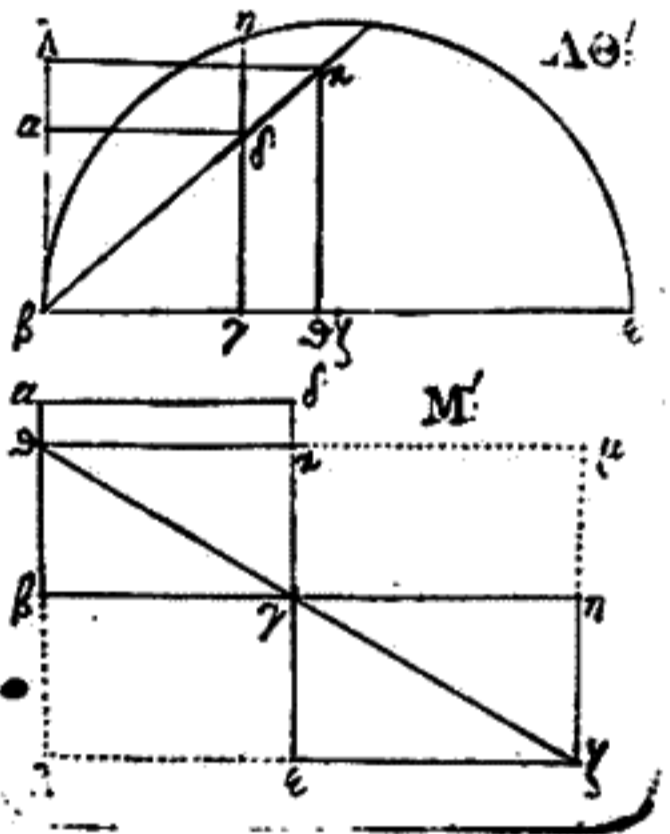
Ἐῶ δὴ ὀρθογώνιον τὸ αβγδ, καὶ ζητηθῆτω τήτω ὁμοιον καὶ ὁμοίως κείμενον
 ἑπρον ὀρθογώνιον κατὰ τὸν τῷ διπλασίῃ λόγον. Ἐξαχθῆτω δὴ ἡ βγ, κατὰ τὸ
 σιωχέες, ὡς πὴν γε, διπλασίαν εἶναι τῆς βγ, καὶ τμηθείσης δίχα τῆς βε,
 καὶ τὸ ζ, γραφήτω ἡμικύκλιον τὸ βκε, καὶ ἐξαχθῆτω ἡ γδ, πέμψασα τὸ βκε,
 ἡμικύκλιον καὶ τὸ η, ἴση δὲ τῇ γη, εἰλήφθω ἡ βθ, καὶ ἀπὸ τῆς θ, παράλληλος
 τῇ γη, ἡχθω ἡ θκ, πέμψασα πὴν βδ, διάμειρον τὸ δοθέντος ὀρθογωνίου ἐκβαλ-
 λουμένῃ.

X

162 ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

λομήσει καὶ τὸ κ , καὶ συμπληρώσει τὸ $\theta \lambda$, ὀρθογώνιον, καὶ τότε ἔσται τὸ ζητή-
 μων. Ὅτι μὲν γὰρ τὸ $\beta \kappa$, ὁμοίον ἐστὶ τῷ $\beta \delta$, δῆλον ἐκ τῆς κατασκευῆς, καὶ
 καὶ τὸ δ : τὸ ϵ : τὸ στοιχειωτῶν, ἢ $\beta \gamma$, ἔχει πρὸς τὸ $\gamma \delta$, ὡς ἢ $\beta \theta$, πρὸς
 τὸ $\beta \kappa$. Ὅτι δὲ καὶ διπλασίον τῷ αὐτῷ, δείκνυται. ἢ γὰρ $\gamma \eta$, μίση ἀλόγος
 ἐστὶ τῷ $\beta \gamma$, $\gamma \epsilon$, ὡς καὶ τὸ α : τὸ γ : τὸ παρόντος, ὡς ἔχει ἢ $\gamma \epsilon$, α : πρὸς
 τὸ $\beta \gamma$, γ : ἔχει καὶ τὸ ἐπὶ τῆς β : $\gamma \eta$, παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς γ :
 $\beta \gamma$, ὁμοίον τε καὶ ὁμοίως κείμενον. ἀλλὰ τῷ $\gamma \eta$, ἴση εἴληπται ἢ $\beta \theta$, ἄρα καὶ
 τὸ παρά τὸν $\beta \theta$, παραβαλλόμενον ὀρθογώνιον
 τὸ $\beta \kappa$, ἔχει πρὸς τὸ παρά τὸν $\beta \gamma$, τοῦτοι τὸ
 $\beta \delta$, ὡς ἢ $\gamma \epsilon$, πρὸς τὸν $\beta \gamma$, ἀλλ' ἢ $\gamma \epsilon$, δι-
 πλασία εἴληπται τῆς $\beta \gamma$, ἄρα καὶ τὸ $\beta \kappa$, δι-
 πλασίον ἐστὶ τῷ $\beta \delta$. Ἐφ' ὁδοῦ ἄρα ὀρθογώ-
 νιον, καὶ τὰ ἕξῃς. Αὕτη ἢ ἀπόψεις ἀλευθῆσαι καὶ
 ἐπὶ παντὸς ἄλλου εἶδους τῶν πολυγώνων.

Geom. Lib. 6. Fig. 31.

Πρότασις Μ':

Δύο δοθέντων ἰσογωνίων παραλληλογράμ-
 μων ἀμίσω τε καὶ ἀμόμοιων, ἀπὸ τοῦ
 μείζονος τὸ ἐλάττωσι ὁμοίου ἀφελῆσαι
 παραλληλόγραμμον.

Ἐστωσαν δύο παραλληλόγραμμα ἰσογώνια
 μὲν, καὶ μὴ δὲ ἴσα καὶ ὁμοία τὸ $\alpha \beta \gamma \delta$, καὶ
 $\gamma \epsilon \zeta \eta$, καὶ ζητηθῆτω ἀφαιρῆσαι ἀπὸ τοῦ μείζο-
 νος $\alpha \beta \gamma \delta$, ὁμοίου τῷ $\gamma \epsilon \zeta \eta$, ἐλάττωσι. Κεί-
 σθωσαν δὲ τὰ $\alpha \beta \gamma \delta$, $\gamma \epsilon \zeta \eta$, δοθέντα πα-
 ραλληλόγραμμα οὕτως, ὡς τὸν μὲν $\beta \gamma$, ἐπὶ
 ἀθείας εἶναι τῷ $\gamma \eta$, τὸν δὲ $\delta \gamma$, τῷ $\gamma \epsilon$, ἢ μείζων τῷ μείζονι, καὶ ἢ ἐλάττων τῷ
 ἐλάττωσι, καὶ ἀπὸ τοῦ ζ , διὰ τοῦ γ , διήχθω ἢ $\zeta \gamma \theta$, ἀθεία πένυσα ὡς ἐπὶ τοῦ
 παρόντος τὸν $\alpha \beta$, καὶ τὸ θ , ἀπὸ δὲ τοῦ θ , ἤχθω παράλληλος τῷ $\beta \gamma$, τὸ $\theta \kappa$,
 καὶ τὸ $\theta \beta \gamma \kappa$, ὁμοίου ἔσται τῷ $\gamma \epsilon \zeta \eta$. Ἀναπιπληρώσειν τὸ $\theta \lambda \zeta \mu$, παραλληλ:
 καὶ ἐπεὶ τὰ $\beta \kappa$, $\epsilon \eta$, παραλληλ: πρὸς τὸν $\alpha \delta$ διάμειρον αὐτῶν ἐστὶ, δῆλον ὅτι καὶ
 ὁμοία καὶ τὸν $\kappa \delta$: τὸν ϵ : τὸ στοιχειωτῶν, εἰδὲ ἢ $\zeta \gamma \theta$, ἐκβαλλομένη πρὸς τὸν
 $\alpha \delta$, πλάρα, ἤχθω ἀπὸ τῆς αὐτῆς τομῆς παράλληλος τῷ $\gamma \delta$, καὶ τὰ λοιπὰ $\gamma \epsilon$ -
 τίθει ὡς ἤδη εἴρηται, καὶ ἔσται τὸ ἐπιτεχθέν, ὁ λόγος δὲ αὐτός.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α.

Ἐκ τούτου δῆλον, ὅτι τὰ πρὸς τὸν $\alpha \delta$ διάμειρον παραλληλόγραμμα παντὸς παραλλη-
 λογράμμου, καὶ μόνον ὁμοία εἰσιν, ἀλλὰ καὶ ὁμοίως κείμενα.

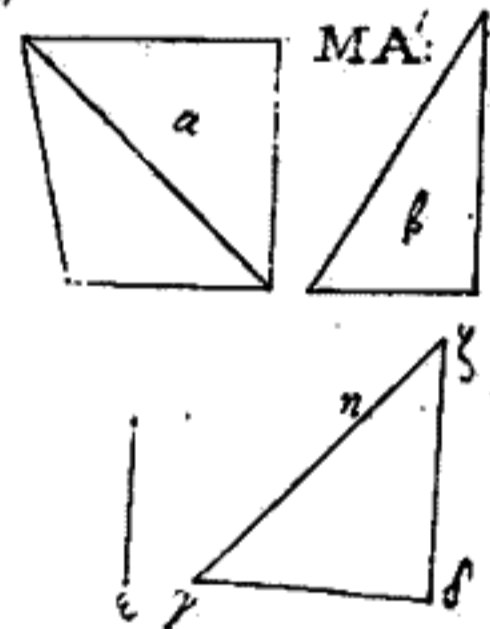
Πρότασις ΜΑ΄

Δύο δοθέντων διθύγραμμων, ὧν θάτερον μὲν ἴσου ἐστὶ δύοσι τισὶ τετραγώνοις, θάτερον δὲ τῶ ὑπὸ τῶν πλάτων τῶν αὐτῶν τετραγώνων περιεχομένῳ ὀρθογώνιῳ, τὰς τῶν τετραγώνων ὑπερπλάτους.

Ἐστωσαν διθύγραμματα τὰ α, καὶ β, ὧν τὸ μὲν α, κείθω εἶναι ἴσον δύοσι τετραγώνοις, τὸ δὲ β, τῶ ὑπὸ τῶν πλάτων τῶν αὐτῶν τετραγώνων περιεχομένῳ ὀρθογώνιῳ, καὶ ζητηθήτωσαν αἱ πλάται τῶν τετραγώνων ἐκείνων. Σωσιδάτωσαν δὲ διὰ τῆς εζ΄: τῶ παρόντος, δύο τετράγωνα ἴσα τοῖς α, καὶ β, καὶ τῶ μὲν ἴσου τῶ α, ἴσω πλάτῃ η γδ, τῶ δὲ ἴσου τῶ β, ἡ ε. Εὐριθήτω δὲ καὶ ἕτερον τετράγωνον

Geom. Lib.6. Fig. 31.

διπλάσιον τῶ ἀπὸ τῆς ε, καὶ τῶ α΄: τῶ παρόντος, καὶ ἴσω τῶν πλάτων η δζ, καὶ κείθω αὐτὴ ἀπὸς ὀρθῶς ἐπιπέ τῆς γδ, καὶ τῶ δ, καὶ ἐπιζεύχθω η γζ. εἶτα διαιριθήτω αὐτὴ καὶ τῶ η, ὥστε τὸ ὑπὸ τῶν γη, ηζ, ὀρθογώνιον ἴσον εἶναι τῶ ἀπὸ τῆς ε, τετράγωνον διὰ τῆς θ΄: τῶ α΄: τῶ παρόντος, καὶ αἱ γη, ηζ, ἴσονται πλάται τῶν ζητηθέντων τετραγώνων, τὸ γὰρ ἀπὸ τῆς γζ, τετράγωνον ἴσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν γδ, δζ, τετράγωνοις κατὰ τῶν μζ: τῶ α΄: τοῦ στοιχείω, ἀλλὰ τὸ ἀπὸ τῆς γζ, τετράγωνον ἴσον ἐστὶν ἔτι καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν γη, ηζ, τετράγωνοις, καὶ τῶ δις ὑπὸ τῶν γη, ηζ, περιεχομένῳ ὀρθογώνιῳ καὶ τῶ δ΄: τῶ β΄: τῶ αὐτῶ. ἄρα καὶ τῶ ὑπὸ τῶν γδ, δζ, τετράγωνα ἴσα ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν γη, ηζ, τετράγωνοις, καὶ τῶ δις ὑπὸ τῶν γη, ηζ, περιεχομένῳ ὀρθογώνιῳ. Ἐπεὶ δ’ αὖθις τὸ μὲν ἀπὸ τῆς δζ, τετράγωνον γέγονε διπλάσιον τῶ ἀπὸ τῆς ε, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν γη, ηζ, περιεχομένον ἅπαξ ὀρθογώνιον ἴσον τῶ αὐτῶ τετράγωνῳ, κατέστι τῶ ἀπὸ τῆς ε, πάντως γὰρ τὸ ἀπὸ τῆς δζ, τετράγωνον ἴσον ἐστὶ τῶ δις ὑπὸ τῶν γη, ηζ, περιεχομένῳ ὀρθογώνιῳ, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς γδ, τοῖς ἀπὸ τῶν γη, ηζ, τετράγωνοις, ἀλλὰ τὸ ἀπὸ τῆς γδ, ἴσον ἐστὶ τῶ α. Εὐρίτωται ἄρα δύο τετράγωνα τὰ ἀπὸ τῶν γη, ηζ, οἷς τὸ α, ἐστὶν ἴσον, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ε, τῶ ὑπὸ τῶν πλάτων αὐτῶν περιεχομένῳ ὀρθογώνιῳ. ὅπερ ἠΰ τὸ ἀποδείξει.

Τέλος τῶ Ἐκτοῦ τῆς Γεωμετρίας Βιβλίου.

E.Γ.Δ.ΟΣ Κ.Τ.Π.
IOANNINA 2006